

CESTA

OBČASNÍK
FARNÍHO SBORU ČCE
V KLADNĚ

LISTOPAD 2016

„I rozešel se všechen lid, aby jedli a pili a posílali dárky; uspořádali velmi radostnou slavnost, protože porozuměli slovům, která jim byla zvěstována.“

(Nehemjáš 8, 12)

A nyní vy, kteří říkáte: „Dnes nebo zítra půjdeme do toho a toho města, zůstaneme tam rok, budeme obchodovat a vydělávat“ – vy přece nevíte, co bude zítra! Co je váš život? Jste jako pára, která se na okamžik ukáže a potom zmizí! Raději byste měli říkat: „Bude-li Pán chtít, budeme naživu a uděláme to neb ono.“ (Jk 4, 13 – 15)

Když jsem nedávno říkal své čtyřleté dceři, jak by mohla hledat pomoc, kdybychom byli někde sami a mně by se něco stalo, pochopila to po svém a odvětila mi suše: „Tati, až ty zemřeš, já už budu velká.“ To mi připomnělo přirozenou představu, že smrt přichází až ve stáří. Často to slyším od našich seniorů, že my „mladí“ máme budoucnost před sebou. Za normálních okolností možná ano, jenže svět a život v něm takhle nefungují. Co to jsou vlastně v tomto případě normální okolnosti?

Čemu vděčí naši seniori, že se dočkávají dalších Vánoc, že přežili dětství, přežili i svoje mládí, založili rodiny, přežili dospívání svých dětí a někteří si užívají vnoučata? Když budeme dělat průzkum, poznáme tolik unikátních příběhů, kolik nám odpoví seniorů. Každý člověk má svůj jedinečný životní příběh. Neexistuje společné měřítko lidského osudu. Nežijeme podle nějaké šablony. Život je prostě nevyzpytatelný.

Má člověk svůj osud ve svých rukou? Ano i ne. Ano, protože za daných (neříkám normálních) okolností můžeme svůj osud ovlivnit, zdravým životním stylem, respektováním rad lékařů, opatrností na rušných silnicích atd. A štěstí k tomu, protože nevyzpytatelnost života neovlivníme vždy. Ne vše, co plánujeme, dopadne tak, jak plánujeme. Jak se říká, člověk míní, Bůh mění. To neznamená, že ve všem máme hledat Boha, že za vše může Bůh. Rozumím tomu tak, že člověk není jako Bůh, věci mu nevycházejí vždy tak, jak si je naplánoval. Zkrátka naše žití je závislé na mnoha okolnostech.

Proto mě oslovují výše uvedená slova apoštola Jakuba: „Bude-li Pán chtít...“ To není skepse ani přehnaná opatrnost, ale vědomí toho, že to nezáleží na nás. Je to realita života. Dá-li Bůh, dočkáme se krásného adventního času a svátků pokoje. Dá-li Bůh, vstoupíme do nového roku a budeme si přát, aby se nám dařilo. Jakubova slova chápu jako výraz pokory člověka a také výraz úcty k Bohu a jeho svrchovanosti.

Pamatuji si, že jako děti jsme slavili Vánoce a začátek nového roku více než vlastní narozeniny. Oslavy na přelomu roku byly pro nás uchopitelnějším znamením, že jsme vkročili do dalšího roku života. Na konci starého a začátku nového roku jsme prožívali větší radosti a měli jsme větší pocit vděčnosti Bohu za péči než o narozeninách.

My ještě nemáme konec roku, ale blíží se. Pomalu vstupujeme do adventního času. Nastává doba vánoční horečky. Začíná příprava, mnozí mají dlouhý seznam věcí, které musí do Vánoc stihnout udělat – úklid, nakupování dárečků, pečení. Připadá mi, že přípravy a naše starosti nebývají přiměřené. Někdy je prožíváme více než samotné Vánoce a nejednoho to přemáhá. Je zajímavé, spíš smutné, že lékaři předepisují za celý rok nejvíce antidepresivních léků v době adventní. To mění pohled na

Vánoce, které by měly být svátky míru. Místo toho jsme ve stresu, jak nestíháme, jak nemáme prostředky, jestli se sejdem u stolu všichni nebo někdo bude chybět kvůli tomu, že dělá na směny a bude zrovna v práci.

Důvodů k neklidu je hodně, ale co tak se zastavit a klást si otázku, na čem nejvíc záleží? Co je podstatnější? Na co mám a nemám? Nepřeceňuji své možnosti? Stojí to za to? Opravdu se neobejdou Vánoce bez mého stresu a shonu?

„Dá-li Pán...“ Ne jak chci já za každou cenu. Ne stihnout všechno, co mám v plánu, stůj co stůj. Jak se říká, někdy méně znamená více. Můžeme prožívat každý čas podle toho, co je v našich silách, podle toho, jak jsme obdarováni.

Dá-li Pán... a já věřím, že Bůh dá tomu, kdo po tom touží, aby našel rovnováhu mezi běžnou každodenností a vánoční mimořádností, a také mezi prožíváním Božích darů a radostí z darů lidských. Přeji pokojný adventní čas.

Duchovní obsah Vánoc: Vánoce v Angole Leonardo Teca, farář

Vánoce jsou asi nejuniverzálnější svátky na světě. Bude tomu tak ze dvou důvodů. Jednak jsou nejrozšířenější ze všech svátků vůbec a jednak jsou nejpestřejší. Myslím si, že v každém z těch států, kde se Vánoce neslaví oficiálně, najdeme jedince, kteří vánoční dobu nějak prožívají a slaví v soukromí. Pokud jde o pestrost, každý stát, každá kultura, má svá specifika, své zvyky, které obohacují vánoční svátky. Základní obsah především duchovní je všude skoro stejný.

Často dostávám otázku, jestli se v mé rodné Angole slaví Vánoce a kdy! Ano, v Angole se také slaví Vánoce. Druhá část této otázky, kdy se slaví, mi připadá zbytečná. Ale chápu, že ne každý si uvědomuje původ a pravý význam vánočních svátků. Každá kultura, která je víceméně ovlivněná křesťanskou (biblickou) kulturou, slaví vánoce 25. 12. každého roku. Výjimkou je pravoslavná církev, která slaví křesťanské svátky s třináctidenním odstupem. Ale význam zůstává. Stačí, když si vzpomeneme, jak se řeknou Vánoce v některých jazycích, a dostaneme nápovědu o jejich významu. Tak například španělsky a portugalsky se řeknou *Natal*, což znamená narození. Anglicky se řekne *Christmas* ['krisməs], což se odvozuje od jména Kristus a *mas* připomíná slovo *mass* znamenající mši. Když to dáme nějak dohromady, vyjde nám, že Vánoce jsou svátkem narození Krista. České slovo *Vánoce* je v tomto případě němé, protože neříká nic jasného o významu svátků, které značí. Je to zřejmě zkomolený překlad německého slova *Weihnachten* čili „svatá noc“. V té němčině slovo tedy není němé. Svatá noc je noc, kdy se narodil spasitel světa Ježíš Kristus. A Vánoce jsou vzpomínkové svátky, jsou oslavou narozenin. Ale bohužel ze všech křesťanských svátků Vánoce jsou také ty, které nejvíce zlidověly a tak nevnímáme jejich pravé poslání. Posouvá se dokonce i těžiště vánočních oslav zejména v Česku a v jiných evropských státech. Více slyším o Štědrém dni (24. 12.) než o Božím hodu vánočním (25. 12.) Teď je to více o zvycích, o vánočním stromečku a jeho ozdobení, o kapru, o sladkostech, o dárčích apod. Obchody začnou hlásit rekordní tržby. Typický jev konzumní éry „vyspělého“ světa!

Nemusím zde mluvit o českých vánočních zvycích. To bych nosil dříví do lesa.

Ale určitě vás bude zajímat, jaké jsou vánoční zvyky v Angole. Důležitá poznámka: Angola je 16krát větší než Česká republika a má rozmanitější kulturu. Podle toho se liší vánoční zvyky v této šesté největší zemi Afriky. Nedokázal bych je vyčerpát. Co platí pro celou zemi, je, že se slaví až 25. 12. Štědrý večer tráví většina křesťanů v kostelech. Rodina se schází slavnostně u oběda nebo až u večeře. Neexistuje speciální vánoční jídlo, ale vaří se něco, co je vzácné, co se moc nejí během roku. V jedné oblasti na severu země se kdysi jedl na Vánoce slon. A ten je vzácný a navíc chráněný. Proto vláda musela dát svolení, aby myslivci ulovili maximálně tři slony, kteří sloužili jako vánoční pokrm pro oblast velkou skoro jako celý kraj Vysočina. Další zajímavostí je, že si sousedé a spřízněné rodiny vyměňují navzájem to, co uvařili. Takže každá rodina vybírá u stolu z několika druhů jídla. Dárky se také rozbalují až 25. 12. Na Vánoce dávají dárky muži ženám a dětem, na Nový rok ženy mužům a zase dětem. Tato tradice má jednoduché vysvětlení. Žena jako rodička je symbolicky hlavní postavou Vánoc jako oslavy narození Krista, proto přijímá dárky jako projev díků. Tady vidíme, že i v pozadí tradice je duchovní podstata Vánoc.

Takže i když Vánoce hodně zlidověly, neztrácejí úplně svůj původní význam, jen si ho moc neuvědomujeme, protože více vnímáme povrchnost zlidovělých zvyků. Ovšem i tyto zvyky mají svůj původ v Bibli. Dárky, zpěv, radost, ale i univerzálnost těchto svátků jsou předznamenány v betlémských událostech z přelomu věků. Vánoce jsou především symbolem Boží blízkosti. Není to nadarmo, že se o nich mluví jako o svátcích míru a pokoje. Nijak významní pastýři, kteří se nacházeli v krajině, kde se narodil Ježíš, dostali zprávu: „*Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid, dnes se vám narodil spasitel... Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi.*“

Srdečně přeji všem čtenářům veselé a pokojné Vánoce, radost z dárků a hlavně ze setkání s blízkými lidmi a hojnost Božího požehnání! „Pokoj lidem dobré vůle!“

Středoevropské setkání křesťanů v Budapešti 2016

Eliška Henychová

„a föld sója...“ (jste sůl země)

Víte, když jsme hned po příjezdu zašli na první, společné bohoslužby, byla jsem z toho nejdřív trochu zklamaná. Tedy, abych byla přesná, byla jsem zklamaná a taky našťvaná. Chápu, že se jednalo o středoevropské setkání křesťanů, ale vypadalo to, jako kdyby nikomu z pořadatelů nedošlo, že angličtina se mnohem víc hodí pro překlad, než němčina. Rozhodně by jí rozumělo víc lidí. Já jsem se učila německy několik let ve škole, takže jsem dokázala chytat, o co se jednalo, ovšem když jsem pohledem přelétla po ostatních, jejich výrazy v tvářích mluvily za vše. Vypadalo to, že kázané slovo v maďarštině přeložené do němčiny jim neříká vůbec nic. Někteří vytahovali mobily nebo foťáky a fotili halu s lidmi kolem, dole běhaly děti, hlasitě si hrály, a řada lidí raději listovala zpěvníkem, než aby vnímala svoje okolí. Vždyť to ani nevypadá jako bohoslužba, ale jako nějaká rodinná sešlost...

Večer jsem nad tím dlouze přemýšlela. „K čemu je takové setkání, když někdy ani netušíte, o čem je řeč?“. Tuto otázku jsem si kladla, dokud jsem neusnula. „Proč jsou lidé ochotni strávit tolik hodin v autobuse, jen aby se sem podívali?“. Myslím si, že mi to postupně došlo až druhý den.

Odpoledne jsme zašli na další program. Chvilí jsem se rozhlížela po lidech a pak jsem si uvědomila, že když se zadíváte pozorněji a oprostíte se od těch pár (zato hodně výrazných) rušivých elementů, vidíte to. Nebo lépe řečeno cítíte. Nerozumíte ani slovo. Ale dokážete vnímat ten pocit, atmosféru. Když se rozhlédnete kolem a vidíte ty stovky, možná dokonce i tisíce lidí, kteří sedí a sledují bohoslužby. Kdo ví, jak moc rozumí, ale jsou tady, teď, všichni spolu s jediným cílem – být blíž Bohu.

Někdy je to možná i lepší. Když jednou za čas vypnete a oprostíte se od kázaných slov a soustředíte se na to, jak se cítíte. Na ten jemný pocit a mravenčení, když vidíte tolik lidí pohromadě, odříkávajících vyznání víry v nejrůznějších jazycích a přeci si navzájem rozumějících. V tu jedinou chvíli se cítí stejně a vyjadřují stejnou věc jako vy. Neříkám, že jsou slova zcela zbytečná, to zase ne. Ale ten vnitřní pocit někdy dokáže povědět víc, než si myslíte.

Poslední den jsme se zúčastnili bohoslužeb v krásném kostelíku na kraji Budapešti. Do ruky jsme dostali sice přeložené čtení, ale kázání bylo v maďarštině. Pro někoho to mohla být nuda, když prolétl verše z bible a pak jen tupě zíral do zdi. Na kázání ani nepřišly davy lidí, bylo jich pár a kdybyste zprůměrovali jejich věk, dostali byste se někam hodně blízko důchodu, ale přeci. Stačilo se rozhlédnout kolem a na celkový obraz bohoslužeb. Ne jen slovo, ale všechno... poslouchající lidi, sluneční paprsky deroucí se skrz okna, tmavé, dřevěné lavice, kazatelna, velkolepé varhany nebo dokonce květiny v květináčích poskládané kolem. Stačilo nasát tu atmosféru a člověk věděl, že se může cítit blíž Bohu a na slovech v tuto chvíli nezáleželo. Stačilo cítit tu přítomnost. Stačilo být teď a tady...

Moje vzpomínání

Marie Sikorová

Nerada čtu smutné příběhy o nevděčných dětech, o opuštěných starých rodičích, o nepěkných vztazích mezi sourozenci, manželi, rodinnými příslušníky. Mé vzpomínání je jiné. Nás bylo doma pět. Tři holky, maminka a tatínek. Byly jsme jako schůdky, narozené po roce (1944, 1945, 1946).

Byli jsme velmi chudí. Bydleli jsme v činžovním domě v bytě o dvou místnostech. Společnou chodbu, vodu a WC používaly ještě další dvě rodiny s dalšími několika dětmi. Na chodbě prala maminka pro nás všechny na valše. Dvakrát v roce k nám jezdila babička z Ostravy. Bylo nás pak šest. To bylo těšení! To bylo očekávání! Babička byla naše milovaná. Zůstávala u nás vždy několik měsíců. Přes den vařila, hlídala nás, hrála si s námi... Později nás vypravovala do školy.

Tatínek i maminka celý život dřeli. Peněz bylo tak málo, že jsme nikdy neměly kola, lyže nebo drahé hračky. Maminka, velmi unavená, ještě vždy našla po práci čas a šila na nás, pletla a vyšivala. Všechno, co takto zhotovila, muselo být třikrát stejné a na každou o kousek větší. Na tom si zakládala. Tatínek byl vyučený zahradník.

Pracoval na zahradě, která nás mnoho let pomáhala žít. Zahrada byla na opukové skále a zúrodnění tohoto pozemku stálo tatínka mnoho krvavých mozolů. Cokoliv tam kdy vyrostlo, zaléval vlastním potem. Dřel tam od tmy do tmy. U práce si vždycky zpíval. Nikdy jsem ho neslyšela mluvit vulgárně. Měl spoustu práce, ale na nás holky měl vždycky čas. Nikdy nekouřil a nepil. Tatínek i maminka byli věřící evangelíci. Nás dcery také ve víře vychovávali. Dbali na zásady, které jejich rodiče vštěpovali zase jim. Skromnost, láska k rodičům, sourozencům, přátelům. Poctivost a úcta k práci. Mnoho let uplynulo. Rodiče i my, jejich dcery, jsme v životě prožili také mnoho zlého. Byla válka, otec přišel o květinářství, které krvavě vydřel, chudoba, mnohá úmrtí v rodině, nemoci...

Přestože každá z nás sester měla úplně jinou povahu, měly jsme se rády. Vzájemně jsme se navštěvovaly a těšily se na sebe. Tatínek zemřel bohužel již před lety. Maminka pak žila u nás – nejstarší dcery a jejího manžela. Měla nemocné srdce a mnoho problémů s tím spojených. Také řadu potíží, které přináší stáří. Přesto stále něco dělala. Háčkovala a pletla krásné věci. Vyluštila kdejakou křížovku, přečetla spoustu knih.

Jsem vděčná za každý den jejího života v naší rodině. S láskou na ni i na tatínka vzpomínám. Děkuji jim oběma za výchovu, kterou mi dali, neboť jsem přesvědčena o tom, že to je dobrý základní stavební kámen toho života mého.

Židovské recepty

Ladka Pfeferová

Příprava starozákonních pokrmů na letošní Noc kostelů se ujala Ladka Pfeferová. Nebyl to úkol ani trochu jednoduchý – na internetu najdeme recepty židovské kuchyně, ale zkuste najít starozákonní recept! Protože však židovská kuchyně z té starozákonní vychází, mohli se i návštěvníci přenést do doby minulé a my máme nyní možnost Ladčiny recepty vyzkoušet.

Šoulet

Ingredience:

- tuk na vymazání
- 2 stroužky česneku, 1 lžička majoránky
- 250g hrachu, 200g krup
- 2 cibule
- 1 mrkev, kus celeru (může být k tomu i celerová nať)
- pažitka nebo petržel, citronová šťáva
- sůl, mletý černý pepř, olej

Příprava:

Hrách propláchneme a namočíme ho asi na 4 hodiny do studené vody. V této vodě jej pak uvaříme doměkka a scedíme. Kroupy dokonale propláchneme, vsypeme do většího množství osolené vody a také je uvaříme doměkka, občas je promícháme, protože mají tendenci se přichycovat. Uvažené kroupy scedíme, zchladíme studenou vodou a necháme okapat.

Mezitím očistíme cibule, česnek, kořenovou zeleninu. Česnek prolisujeme, cibuli, mrkev a celer nakrájíme nadrobno. Na pánvi rozpálíme olej, cibuli a kořenovou zeleninu osmažíme dozlatova.

Kroupy promícháme s hrachem, přidáme česnek, podle chuti směs osolíme, opepříme, přidáme majoránku a část osmažené zeleniny. Pekáček vymažeme tukem, rozestřeme do něj směs, zakapeme zbylým olejem, citronovou šťávou, zasypeme zbylou zeleninou a zapečeme v horké troubě (cca 190°C)

Do šouletu můžeme zapéci maso nebo jej podávat samotný se zeleninovým salátem.

Jákobova čočková polévka

Ingredience:

3 mrkve

2 hrnky červené čočky

1 lžička yzopu (lze použít též jako náhradu saturejku)

1 cibule, 2 stroužky česneku

1 bobkový list, 1 a půl lžičky mletého kmínu, sůl

2 lžíce olivového oleje

1/4 hrnku krup

1/4 hrnku čerstvého koriandru

adžika (směs koření) a lístky meduňky – v originálním receptě je sumah (škumpa koželužská), kterou se mi ale nepodařilo sehnat, toto je náhražka

Příprava:

Nakrájíme lístky koriandru. Oškrábeme mrkev, nakrájíme na kousky, nakrájíme celerovou nať i s listy na kusy. V samostatném hrnci osmahneme na olivovém oleji cibulku nakrájenou na kostičky. Přidáme lisovaný česnek, nakrájenou mrkev a celerovou nať. Mícháme, dokud cibule nebude zlatá a zelenina zkaramelizovaná. Přidáme červenou čočku a kroupy, vše zalijeme 2l vody nebo vývaru a přivedeme k varu. Pak snížíme teplotu.

Čočkovou polévku dochutíme – přidáme 1/4 šálku čerstvého nasekaného koriandru, kmín, yzop, škumpu (nebo náhražky) a bobkový list. Hrncem přiklopíme pokličkou a pozvolna vaříme 1,5 – 2 hodiny. Občas zamícháme, vaříme, dokud polévka nebude dostatečně hustá.

Pikantní košer cizrnové placičky

Omáčka:

1 lžička citronové šťávy, 1/2 stroužky česneku 4 lžíce sezamové pasty, 1 lžíce mletého koriandru 4 lístky čerstvé máty, svazeček petrželky, svazeček čerstvé pažitky
Těstíčko:

1/3 hrnku čerstvé petrželky, 2 vejce 1 stroužek česneku, 1/2 lžičky cayenského pepře 1 hrnek strouhanky, 1 hrnek cizrny sůl, 1,5 lžičky mletého kmínu

Příprava:

Cizrnu vsypeme do mísy a přelijeme ji 2 litry studené vody. Zakryjeme utěrkou a cizrnu necháme přes noc namočenou. Poté vylijeme vodu a cizrnu osušíme v utěr-

ce. Do mixéru dáme cizrnu, sekanou petrželku, vejce, kmín, sůl, cayenský pepř a česnek. Vše mixujeme, dokud nevznikne pasta podobné sypké textury jako kuskus. Směs přendáme do mísy a vidličkou vmícháme 1/2 hrnku strouhanky. Dáme na 30 minut odležet do lednice.

Pánev naplníme slunečnicovým olejem a dáme rozehřát. Ze směsi děláme placičky (cca 3 lžíce směsi na jednu placičku) a obalujeme ve zbylé strouhance. Cizrnové placičky smažíme dozlatova a pokládáme na ubrousky (odsají tuk).

Na omáčku smícháme sezamovou pastu, 2 lžíce nasekaných bylinek a koření, přidáme pár kapek citronové šťávy, česnek, sůl a pepř podle chuti. Pro řidší konzistenci přidáme pár kapek vody.

Pikantní košer cizrnové placičky podáváme s omáčkou a ledovým salátem s rukolou. Dobré jsou ale i samotné na zakousnutí např. k čaji.

U všech receptů je množství pouze orientační – záleží na individuální chuti. Výhodou je mít potřebné bylinky na zahrádce nebo (jako u nás) na balkonu, protože čerstvé se obtížně shánějí.

Tipy na knihy s vánoční tematikou pro malé i velké

Helena Ratajová

Charles Dickens: Vánoční koleda

V letošním roce vydalo známý příběh nakladatelství Petrkov s ilustracemi mezinárodně uznávaného výtvarníka Roberta Innocentiho, který získal četná ocenění včetně Ceny Hanse Christiana Andersena. Kvůli Vánoční koledě navštívil Innocenti Londýn. Ne snad proto, že by zde chtěl objevit Dickensův svět, ale aby zhlédl originály výtvarných děl spisovatelových současníků. Inspiroval se a vlastní realistickou malbu k fantastickému příběhu doplnil četnými detaily prostředí, výraznou expresí i magickým realismem, jimž dotváří sugestivní atmosféru Dickensova vyprávění.

P. D. Jamesová: Vánoční vražda a jiné povídky

Čtyři dosud nevydané povídky z pera jedné z nejslavnějších autorek detektivních příběhů.

Barbora Vajsejtlová: Vánoce za dveřmi

Zkrafte si čekání na Vánoce spolu s Jendou a Terezkou! Dozvíte, se jak pekli perníčky, jak bobovali, jak k nim přišel Mikuláš, jak se vypravili na vánoční trhy, jak psali Ježíškovi, jak šli na jmelí, jak bruslili... Prožijete s nimi zkrátka ten pravý předvánoční čas. A uteče vám to s nimi tak rychle, že než se nadějete, budou Vánoce!

Edina Jelesová: Zvládnou to sám

Adventní dekorace Advent je obdobím příprav. Na stole se objeví adventní věnec, děti každé ráno otevírají okénka adventního kalendáře a netrpělivě vyhlíží poslední políčko. V této knížce najdete spoustu dalších inspirativních nápadů na dekorace a vánoční dobroty, díky kterým si tento krásný čas ještě více zpřijmnete.

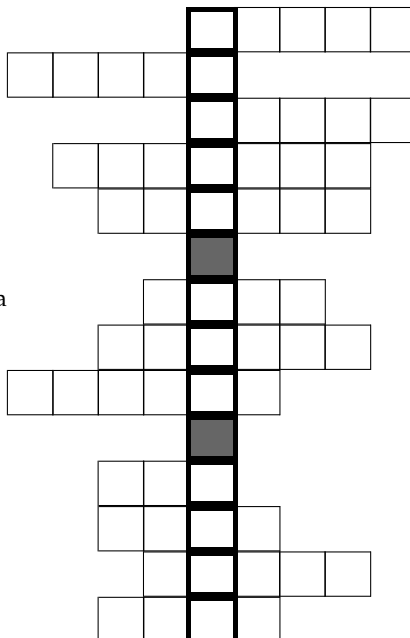
Zdroj: nakladatelství Albatros, Euromedia, Kosmas

Křížovka

Marie z židovského města Nazareta byla zasnoubena Josefovi, ale dříve, než se sešli, navštívil ji anděl a oznámil jí, že si ji Bůh vybral mezi všemi ženami. Marie počne a porodí syna, který osvobodí lidi od hříchu. V té době vydal císař nařízení, že každý se musí dát zapsat ve svém rodném městě. Tak se vydal i Josef se svou ženou Marií do města Betléma. Zde se Marii narodil syn.

1. Ohebný sval v ústech
2. Opak slova pomalu
3. Barva pampelišky
4. Malý buben
5. Oblečení na horní část těla
6. Hýkající zvíře s dlouhými ušima
7. Přestávat být mokrý
8. Předvánoční čas
9. Strom, na kterém rostou žaludy
10. Zvíře s nejdelším nosem
11. Nástroj na nabírání polévky
12. Co odemyká dveře?

Kalendář adventních a vánočních bohoslužeb

---

začátek všech bohoslužeb je v 9.00 kromě štědrovečerních bohoslužeb, které začnou v 15.00.

- 27. 11. 2016** 1. adventní neděle, bohoslužby s vysluhováním Večeře Páně (L. Teca)
4. 12. 2016 2. adventní neděle, bohoslužby s vysluhováním Večeře Páně (L. Teca)
11. 12. 2016 3. adventní neděle, bohoslužby (L. Teca)
18. 12. 2016 4. adventní neděle, dětská vánoční besídka
24. 12. 2016 štědrý den, bohoslužby (L. Teca)
25. 12. 2016 Boží hod vánoční, bohoslužby (Z. Turek, L. Teca)
1. 1. 2017 Nový rok, bohoslužby s vysluhováním Večeře Páně (L. Teca)

Cesta 2, občasník Farního sboru Českobratrské církve evangelické na Kladně.
Adventní vydání, listopad 2016. Uzávěrka tohoto čísla 15. 11. 2016.
Adresa: Generála Klapálka 1394/37, 272 01 Kladno. Telefon: +420 312 247 442

Jaro

Léto

rodzina

zima